

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — Włochy. — Królestwo Polskie. — Dania. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 21. października. Dnia 22go października 1851 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXIV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie we wszystkich wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod:

Nr: 232. Rozporządzenie cesarskie z d. 5. października 1851, którem wydano postanowienia o poborze taks sądowych i od ksiązek gruntowych zalegających jeszcze od czasu przed wejściem w użycie ustawy o należyłościach z d. 9. lutego 1850. (Nr. 50. dzien. rząd. ust. państwa.)

Dnia 15. października 1851 wyszedł i został rozesłany CLXV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa w czesko-, włosko-, słoweńsko-, serbsko-, i kroacko-niemieckim podwójnym wydaniu.

Z tym zeszytem skończyło się serbsko-niemieckie, włosko-niemieckie, i słoweńsko-niemieckie podwójne wydanie powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z roku 1851.

Dnia 15. października 1851 wydano także i rozesłano romańsko-niemieckie podwójne wydanie XLV. zeszytu powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z roku 1851.

Sprawy krajowe.

(Nadesłane.)

(Dokończenie.)

— Wieczorem Administracya Teatru w cześć bytności Najjaś. Pana przygotowała przedstawienie polskie i zapowiedziała wielką galę (Théâtre paré) przy rzesistem oświetleniu zewnątrz sali. Wybrano na to przedstawienie znajomą sztukę *J. N. Kamińskiego* p. t. „*Staroświeccyzna i Postęp czasu*“. Niemożna powiedzieć, ażeby wybór sztuki był nie dość trafny, i owszem, w chwili kiedy chodziło o to ażeby Dostojnemu Gościowi zaprezentować kostiumy narodowe i uwidomić życie naszych minionych czasów, nie można nawet było uczynić lepszego wyboru. Jakoż zewnętrzna wystawa śmiało powiedzieć można, nie mogła być okazalsza. Stroje jak najświetniejsze, dekoracje piękne, gra wyborna, a oświetlenie bardzo wspaniałe. Rozumiemy tu oświetlenie wnętrza w gmachu teatralnym, bo z nadworu iluminowały partye samych mieszkańców. Osobliwie jaśniał fronton teatralny, gdzie są sale kasyna polskiego, światłem tak rzesistem: że się równał okazałością i bogactwem lamp każdej z najświetniejszych iluminacji tego wieczora. Oprócz okien bieżących szeregiem pierwszego piętra, członkowie kasyna obywatelskiego przystroili znane przed frontem dwupiętrowe kolumny w wieniec zielone i latorośle od dołu do góry i można powiedzieć, obsiali lampami słupy same, ganek, gzymsy i przyboczne galeryi wystawy; pomiędzy słupami jaśniały w ogniu piramidy i łuki, a z pośród nich w odwodzie przybijały się banie różowe unoszące się nad kwiatami w wazonach i nad drzewami w oczębrzonych naczyniach, co wszystko przy jasności górą jarzącego światła wydawało się jak przy świetle słonecznym wystająca część jakiegoś ogrodu a całość przedstawiała wiszącą nad poziomem czarowną grootę, popod którą szedł wjazd do teatru.

O godzinie po pół do osmiej zajechał Najjaśniejszy Pan.

Dyrektorowie scen obudwóch z jarzącemi faglami w rękach, wyprowadzili Monarchę po wschodach na pierwsze piętro, gdzie pierwsza łoża po prawej przygotowaną była na przyjęcie Najdostojniejszego Gościa. Najjaśniejszy Pan wszedłszy do łoży z Jego Excelencyą Hrabia Gołuchowskim, Namiestnikiem swoim w Galicyi, i z Jego Excelencyą Księciem de Schwarzenberg, jeneralnym komendantem korpusu konsystującego w naszym kraju koronnym, został powitany zaraz na wstępie grzmiącemi okrzykami: Niech żyje! — które Najjaśniejszy Pan trzykrotnym ukłonem odwdzięczyć nie omieszkał. Poczem orkiestra teatralna ze szczególną precyzją odegrała Hymn ludu, któren przez całą publiczność z uszanowaniem wysłuchany, zakończony został nowemi okrzykami radości. W tym momencie podniesiono zastawę i rozpoczęto reprezentacyę pierwszą sce-

na zapowiedzianej sztuki. Po tej scenie w mgnieniu oka zmieniono dekoracyę, a cztery pary w pięknym krakowskim ubraniu wystąpiło na deski, ażeby przedstawić mazura, jako tan najwybitniej narodowy, który doborną muzyką prowadzony i pięknymi przyozdobiony figurami udał się przewybornie. Po zakończeniu tańca zasonione znowu odpowiednie następnej scenie dekoracyę i prowadzono dalej przewrany dramat. Po dwu scenach odegranych muzyka zagrała kołomyjkę, jako narodową nutę wschodnio-południowych ziem królestwa Galicyi, a jedna para tańcerzy, ubrana w kostiumy ludu zamieszkującego Pokucie odtńczyła ów tyle smętny i powolny, a jednak tak estetycznie piękny tan narodowy, przez zgrabność tańcerzy i dobre pojęcie charakteru tego tańca do wysokiego stopnia piękności doprowadzony. Nastąpiła nakoniec ostatnia scena dramatu, przedstawiająca bal wiejski, na którym kilkanaście par w pięknych, częścią staroświeckich narodowych, częścią francuskich *rococo* kostiumach, przedstawiło świetnego i umiejętnie wykonanego polonesa. JPan Nowakowski w roli Starosty Mroczydolskiego, przewodnicząc temu poważnemu tańcowi, za każdą figurą stając *vis-a-vis* łoży cesarskiej odśpiewał jedną z następujących, na dzień dzisiejszy przez *J. N. Kamińskiego* umyślnie napisanych zwrotek:

1.
Uroczyta dziś godzina — Szczerem sercem pożądana,
Dziś szczęśliwa ta kraina — Wita losów swoich Pana.

2.
W dobrą wróżbę grzej umysły — Królom swoim wierne plemię,
W dobrą wróżbę gwiazdy błysły, — Że odwiedził naszą ziemię.

3.
Jakikolwiek tam koleje — Są nam w przyszłość nad gwiazdami,
Już los nami nie zachwieje — Gdy my z królem, a król z nami.

4.
Łączna miłość nam przymierzem, — Wierz nam królu, że w potrzebie
Nasze piersi Twym puklerzem, — Chciój nas kochać jak my Ciebie.

5.
Głosem brzmieniem rojna pszczoła — Swą królowę wita w ulu,
Tak dziś głośno radość woła: — Żyj nam, żyj nam, żyj nam Królu!

Po zakończonym w ten sposób dramacie, wystawiono na scenie obraz, ze żywych osób ułożony, a przedstawiający w trafnie wymyślonych symbolach, dewizę panującego nam dzisiaj Monarchy: *Viribus Unitis*, co przy zapalonych ogniach bengalskich cudowny sprawiło widok. Poczem N. Pan, widocznie zadowolony z niniejszego wieczora, i przy wyjściu pożegnany rzesistemi wiwaty, udając się na spoczynek zakończył ostatni dzień swojego pobytu we Lwowie.

Zaleszczyki, 21. października. Obwodowe miasto Zaleszczyki miało dziś o czwartej godzinie z południa najwyższe szczęście cieszyć się bytnością Jego Mości naszego najmłodszejszego Cesarza w przejeździe z Tarnopola do Czerniowiec. Śród głośnych, nieustających okrzyków radości odbył Monarcha wjazd do świetnie przyozdobionego miasta przez tryumfalną, dzielność Monarchy oznaczającą bramę, racył wysiąść w przyrządzonym na przyjęcie Najjaśniejszego Gościa gmachu cyrkularnym, gdzie przyjmował hołdy uszanowania od władz publicznych i od całej szlachty Czortkowskiego obwodu, dał kilka audyencyi prywatnych, i zabawiwszy godzinę, którą zgromadzona publiczność zawsze sobie przypominać będzie z uczuciem radości, udał się w dalszą podróż do Czerniowiec.

W Zaleszczykach i na wszystkich stacyach przeprzegowych Czortkowskiego obwodu, był tak wielki zapal wiejskiego ludu, zebranego ze wszystkich okolic obwodu, iż śmiało twierdzić można, że większy nie mógł być w żadnej części wielkiej Monarchyi austryackiej.

Jego ces. Mość znajdował się w najpożądajszym stanie zdrowia, a na obliczu Jego widać było wyraźnie najłaskawsze upodobanie z okazanych oznaków powszechniej radości.

Bochnia, 14. października. Na dniu 11. października 1851 około godziny 4 po południu zapowiedział huk dział z kasztelu krakowskiego mieszkańcom miasta Podgórze bliskie przybycie Jego Ces. Mości.

U wystawionej gustownie bramy tryumfalnej obok c. k. koszar wojskowych powitany z najgłębszym uszanowaniem przez starostę obwodowego, magistrat, obywatelów miasta, duchowieństwo miejskie i z okolicy, młodzież szkolną i niezliczone masy ludu, racył Jego Ces. Mość przyjąć najłaskawiej adres hołdu miasta Podgórze doręczony Mu przez 96letniego obywatela miejskiego Rosbacher, ojca sławnego pułkownika ze sztabu jeneralnego, dosiadł potem konia razem z swiątą i Jego Excelencyą panem Namiestnikiem, i wjechał śród radośnych okrzyków ludności przez wspaniały most do Krakowa. — Tego wieczora było miasto Podgórze oświetlone, a ludność przechadzała się masami między Krakowem i Podgórzem, chociaż padający

właśnie deszcz niejedną transparent zagasił. 12go przedpołudniem uszczęśliwił Jego Ces. Mość znowu Podgórze najwyższą obecnością Swoją, gdzie zwiedził koszary, c. k. szpital wojskowy i rozpoczęte na Krzemionkach zakłady fortyfikacyjne odprowadzany wszędzie przez liczne tłumy radującej się ludności. 13go zrana udał się Jego Ces. Mość po odbytej manewrze w okolicy Podgórza w dalszą podróż do Wieliczki, odprowadzany nieustannymi okrzykami radości mieszkańców Krakowa i Podgórza. Wzdłuż całego gościńca aż do Wieliczki zbierał się wszędzie lud wiejski w świątecznym stroju razem z kapłanami miejscowymi, aby chociażby przelotnie tylko nacieszyć się uszczęśliwiającym widokiem młodego Monarchy. O godz. 10¹/₂ przybył Jego Ces. Mość do Wieliczki, i został tam przyjęty z najgłębszym uszanowaniem przy samym klasztorze Reformatów przez duchowieństwo, cechy z chorągwiami i liczne grono Izraelitów z Kiasna także z chorągwiami i z Torą. Przy ratuszu stała brama tryumfalna, przy której czekali Jego Ces. Mości urzędnicy magistratualni, obywatele miasta i młodzież szkolna. U szybu Franciszka przy zbudowanej w najwspanialszym stylu olbrzymiej bramie tryumfalnej przyjmowali Jego Ces. Mości Jego Exc. pan Namiestnik, radzca sekeyjny, starosta obwodowy, urzędnicy salni i ustawieni w szeregach w właściwym stroju górniczym. Jego Ces. Mość udał się bez zatrzymania się po licznych wschodach do kopalni. W tej czarownicy oświetlonej części podziemia raczył Najj. Pan wysłuchać najpierw mszy świętej odprawionej przez dziekana Osuchowskiego, a potem oglądał niezamordowane rozmaite roboty w kopalniach. Za szczupłe tu miejsce na to, aby opisywać wszystkie czarownie oświetlone miejsca kopalni, które Najj. Pan zaszczycił najwyższą obecnością Swoją; pomiędzy innemi wspomniemy tu tylko o zachwycającej przejazdce przez tunel na jeziorze solnem w dzielnicy Rosetti, o wspaniałem oświetleniu obelisku Franciszka, o magicznym fajerwerku w dzielnicy Steinhauser, gdzie z łona ciemności wystąpił na jaw transparent z koroną i najwyższem Imieniem cesarskiem, o czarodziejskim chórze górników, którzy z swemi latarkami górniczymi jak duchy wspinali się po najwyższych pokładach, o uroczystem otworzeniu nowej dzielnicy, której nadano błogosławioną nazwę Franciszka Józefa, a nakoniec o odłupaniu jednej warstwy soli kamiennej. W sali Lentow oświetlonej światłem dziennem, oczekiwało Jego Ces. Mości złożone z 12 w narodowe stroje przybranych par krakowskie wesele chłopskie. Z najlaskawszą uprzejmością raczył Jego Ces. Mość przypatrywać się tańczącym parom i przysłuchiwać się zastosowanym do uszczęśliwiającego przybycia Monarchy krakowiakom. Wszędzie towarzyszyła Jego Ces. Mości najwzwyższa swita i liczne zgromadzenie widzów, pomiędzy którymi spostrzegano bardzo wiele dam w eleganckich gustownych ubiorach. Wyszedłszy napowrót temi samymi wschodami z kopalni raczył Jego Ces. Mość wpisać najwyższe imię Swoje do miejscowego pamiętnika. — Na znak najwyższej łaski Swojej raczył Jego Ces. Mość kazać złożyć w ręce radcy sekeyjnego prawdziwie cesarski podarunek w kwocie 1000 zr. m. k. dla rozdzielenia między górników.

Śród nieustannych okrzyków radości opuścił Jego Ces. Mość po 3godzinnym prawie pobycie Wieliczkę i udał się bez przerwy w dalszą podróż przez Gdów do Bochni. Na stacyi pocztowej w Gdowie oczekiwało Jego Ces. Mości duchowieństwo miejscowe, stacyjny komisarz obwodowy i niezliczone maństwo ludu, który ze wszech stron się garnął, aby się nacieszyć widokiem Jego Ces. Mości. Także i tu stali wzdłuż całego gościńca od Wieliczki aż do Bochni kapłani miejscowi i lud wiejski a od mostu na Rabie w Książnicach jechali przodem postrojeni wieśniacy, aby oczekującym Bochnianom zapowiedzieć uszczęśliwiające przybycie Jego Ces. Mości.

Do Bochni przybył Jego Ces. Mość o 3³/₄ godz. po południu. Ustawiona w najpiękniejszym porządku dla uroczystego przyjęcia Monarchy ludność Bochni, skupiła się, gdy Jego Ces. Mość przy gustownej bramie tryumfalnej wysiąść raczył, z najpiękniejszym i najserdeczniejszym nieładem około najwyższego gościa, i w istocie był to nader zachwycający widok patrzeć na wspaniałą młodocianą postać naszego ukochanego Monarchy, gdy otoczony radującymi się tłumy ludu postępował uśmiechając się mile ku miastu. Po najlaskawszem wysłuchaniu powitalnej przemowy duchowieństwa i zlustrowaniu ustawionej kompanii wojska, udał się Jego Ces. Mość pieszo pomiędzy szeregi urzędników i górników, których muzyka przegrywała hymn ludu, do przyrządzonych na przyjęcie Jego Ces. Mości apartamentów w zabudowaniu urzędu obwodowego i raczył zezwolić na przedstawienie Sobie korpusu oficerów, duchowieństwa, władz i obywateli miejskich, przemawiając najlaskawiej po kilka słów tak do ogółu jak i do pojedynczych osób.

Potem wsiadł Jego Ces. Mość przy samym urzędzie obwodowym do powozu śród radośnych okrzyków zachwyconej ludności. Postrojeni wieśniacy jadąc tuż obok powozu odprowadzali Jego Ces. Mość przez całą drogę aż do stacyi pocztowej w Brzesku, gdzie cała ludność miasteczka, duchowieństwo i izraelici z Torą, przyjęli Jego Ces. Mość z okrzykami radości. Właściciel dóbr, hr. Wit Zeleński, jechał jako poczmistrz przed powozem Jego Ces. Mości aż do Wojnicza. O godz. 6¹/₂ przybył Jego Ces. Mość do Wojnicza, a ponieważ zaczynało się już zmierzchać i pomimo oświetlenia bramy tryumfalnej i miasta niemogła licznie zebrana ludność dostrzedz najdroższego oblicza Monarchy, cisnął się lud tłumnie do powozu, całował ręce i nogi Jego Ces. Mości, i każdy uszczęśliwiony w ten sposób opowiadał to z dumą drugim, którzy przycisnąć się niezdolali. Za Wojniczem na krańcu obwodu Bocheńskiego oznajmił natychmiast ognisty słup mieszkańcom obwodu Tarnowskiego uszczęśliwiające przybycie Jego Ces. Mości.

Uspodobienie ludności odznaczało się podczas oczekiwania Jego Ces. Mości radością ciekawością, za przybyciem Najj. Pana najserdeczniejszą radością, a po odjeździe ukochanego Monarchy prawdziwym zachwyceniem z widoku tak wspaniałej a przecieź nader łagodnej postaci. To usposobienie objawiało się wyraźnie nie tylko pomiędzy inteligencją, urzędnikami i obywatelami miast, ale i pomiędzy ludem wiejskim.

Wadowice, 14. paźdz. Dnia 11. b. m. o pół do dziewiątej godziny rano osiągnął J. C. Mość granicę naszego kraju; raczył stanąć na świetnie przyozdobionym moście na Białe dzielącej Galicyę od Szlaska, gdzie także nader piękny łuk tryumfalny był wystawiony, i przyjął najlaskawiej powitanie Jego Excelencyi pana Namiestnika, J. O. komendanta armii, Tarnowskiego przewielebnego ks. biskupa na czele zgromadzonych urzędników, oficerów, duchowieństwa, znakomych mieszkańców Białej i nieprzeliczonej masy ludu.

Śród tysiąckrotnych wiwatów ruszył Jego Ces. Mość w dalszą podróż do Lipnik, gdzie także stały dwie bramy honorowe, wystawione od chrześcijańskiej i żydowskiej ludności gminy Lipnik. Gmina ta doznała także tego wysokiego szczęścia, że Jego Ces. Mość znowu kazał stanąć i jęj hołd przyjąć raczył. Podróż Najjaśniejszego Pana szła potem na Kozy, Czaniec, Kobiernice, gdzie wszędzie stały bramy honorowe, przy których zgromadzone były gminy z dominikalnymi reprezentantami na czele, aż do pierwszej galicyjskiej stacyi pocztowej w Kentach.

Przyjęcie Najjaśniejszego Pana nastąpiło tu śród nieskończonych okrzyków radości mieszkańców tamtejszych i tysięcy innych pomimo słyty z dalekich stron przybyłych. — Jego Ces. Mość raczył najlaskawiej kazać sobie przedstawić zgromadzonych przed pocztą urzędników, wydział miejski, tamtejsze i z okolic licznie zebrane duchowieństwo, niemniej miało kilku wójtów z okolicy ozdobionych medalami zasługi wysokie szczęście być zapytanymi przez Najjaśniejszego Pana o przyczynę tego odznaczenia.

Potem raczył Jego Ces. Mość udać się w dalszą podróż śród tysiącznych wiwatów ustawionej po obydwóch stronach gościńca ludności, cechów, mieszczaństwa Kent i młodzieży szkolnej. Z pomiędzy trzech bram tryumfalnych ustawionych z Kentach zasługuje na szczególną wzmiankę brama ustawiona przy poczcie, która zmyslną konstrukcją i ozdobami zjednała powszechną pochwałę najwyższego towarzystwa podróży.

Dalsza podróż na Bulowice, Andrychów, gdzie prawie wszystkie domy uroczyście były przyozdobione, potem na Inwald i Chocznę aż do Wadowie odbyła się z niezmierną szybkością w jednej godzinie. Przy poczcie w Wadowicach witali Najjaśniejszego Pana personale urzędu obwodowego pod przewodnictwem przełożonego obwodu, urzędnicy kameralnej administracyi okręgu, licznie zebrana szlachta okoliczna i duchowieństwo, tudzież ustawiona c. k. żandarmerya i straż finansowa. Wszystkie te osoby miały wysokie szczęście być przedstawionemi Najjaśniejszemu Panu przez przełożonego obwodu, przyczem Jego Ces. Mość do kilku z nich najlaskawiej przemówił raczył. Jego Cesarska Mość udał się potem śród okrzyków radości ustawionej po obydwóch stronach gościńca młodzieży szkolnej i cechów z chorągwiami, tudzież ludności wiejskiej jak najliczniej zebranej równie jak stojącego przy bramie honorowej wydziału miasta i magistratu, do szpitalu wojskowego i do koszar wojskowych, które zwiedzwszy odjechał konno na plac musztry przegladnąć ustawioną tam brygadę, przyczem Jego Ces. Mość osobiście dowodził. Po odbytem przegładzie, podczas którego Jego Cesarska Mość do kilku żołnierzy, którzy krzyżami ozdobieni stali w szeregu, w polskim języku najlaskawiej przemówił raczył, udał się Najjaśniejszy Pan do ustawionych na gościńcu powozów dworskich, przemówił jeszcze najlaskawiej kilka słów przed wsiadaniem do tutejszego burmistrza, który miał krótką przemowę pożegnawczą i do członków wydziału miejskiego, poczem o 1¹/₂ godzinie popołudniu odjechał na Barwald, Kalwaryę do Izdebnika, którąto odległość trzech mil odbyto w pięciu kwadransach. W Kalwaryi raczył Najj. Monarcha rozkazać jechać wolniejszym krokiem, witany z najgłębszem uszanowaniem przez dominium, duchowieństwo dekanalne, konwenta Bernardynów i miłosiernych Braci, komisaryat straży finansowej, urzędników urzędu podatkowego i dominikalnych, przez obywatelów całej okolicy i lud wiejski ze wszystkich okolicznych do miniów niezmiernie licznie zebrany. To samo uroczyste przyjęcie było także na stacyach pocztowych w Izdebniku i Mogilanach równie jak przy ustawionych po drodze bramach honorowych aż do Podgórza. Między bramami honorowymi odznaczały się szczególnie bramy w Izdebniku, Mogilanach i Swoszowicach, która-to ostatnia ozdobiona godłami górnictwa, otoczona była kilką set tamtejszych górników, także brama tryumfalna w Borku fałęskim na granicy obwodu Wadowickiego zdobna godłami rolnictwa.

Cała podróż Jego Ces. Mości przez obwód Wadowicki odbyła się bez najmniejszego wypadku lub zwłoki — co przypisać należy gorliwości, z jaką się prywatni ubiegali, by przystawić pewne pociągi pocztowe. Okrzyki radości, któremi najlaskawszy nasz Monarcha na całej drodze był witany, tłumy tylu ludzi z wszystkich stanów na stacyach pomimo niesprzyjającej pogody, ustawienie bram honorowych połączone w wielu miejscach z znacznymi kosztami, w ogóle całe to uroczyste przyjęcie Najj. Pana może tylko być uważane za dowód najradośniejszego usposobienia ludności równie jak i przywiązania i wierności całego ludu, który spełnionem widział najgorętsze życzenie swoje oglądania ukochanego Monarchy.

(Przychody państwa i wydatki w pierwszym semestrze 1851.)

Wiedeń, 19. paźd. Dochody państwa i wydatki we wszystkich krajach koronnych monarchii austriackiej w pierwszym semestrze administracyjnego roku 1851, to jest od 1. listopada po koniec kwietnia 1851, były następujące:

Przychody.*Stale podatki:*

Podatek gruntowy zlr. 25,872,615, podatek domowy 3,237,897, sukcesyjny (zaległości) 66,055, *subsidium ecclesiasticum* 800, podatek osobowy 658, zarobkowy 1,435,856, awersuale od Tryestu zamiast zarobkowego podatku 20,000, podatek żydowski (zaległości) 46,590, dochodowy (z wyłączeniem lomb.-weneec. królestwa, gdzie ten podatek aż w miesiącu maju, a zatem w drugim półroczu 1851 wszedł w rzeczywistość), zlr. 1,400,715, stałe podatki Krakowskiego okręgu 84,447. W ogóle 32,165,633

Niestale daniny:

Akcyza zlr. 12,736,712, cło 10,018,636, sól 13,110,581, tytoń i tabaka *) 5,174,253, stępel 4,825,755, taksy 2,235,134, loteryja 1,882,749, myto 1,064,430, pancyrowanie 46,743, połączone należności w lombardzko-wenecciem królestwie 143,099, proch i salitra w lombardzko-wenecciem królestwie 33,716. W ogóle 51,271,808

Potrąciwszy od tego niedobór w poczcie (dla zaprowadzenia nowych dyrekcji pocztowych i pomnożenia kursów pocztowych, szczególnie w Węgrzech) 116,306

Pozostaje 51,155,502

Przychody z własności państwa, następnie z górnictwa i mennictwa: intrata z dóbr państwa zlr. 1,686,248 sprzedaż dóbr państwa 20,977, opróżnione beneficya duchowne 4162, utrzymywanie kolei żelaznych 765,636, górnictwo 341,700, mennictwo 1,240,876. W ogóle 4,059,599

Z tego potrąciwszy niedobór w fabrykach państwa (dla większych wydatków drukarni rządowej) 316,047

Pozostaje 3,743,552

Przewyżki funduszu amortyzacyjnego 5,207,317

Różne zwyczajne przychody: fiskalności i spuścizny zlr. 52,146, dodatki z rozmaitych funduszy 48,409, dary patriotyczne 3447, zysk na monecie i wexlach 163,485, renty uwolnienia od ciężarów gruntowych 677,073, własne dochody administracji wojskowej, tudzież inne przychody 1,829,445. W ogóle 2,774,005

Suma zwyczajnych przychodów 95,046,009

Nadzwyczajne przychody: Od banku za zrzeczeniem się przypadłych mu w ciągu roku 1850 3 proc. prowizji wpłynionych do kas bankowych asygnatów kasowych i bilatów skarbowych 908,603, sardyńska indemnizacja wojenna 7,606,874, zysk na monecie i wexlach przytem 826,226. W ogóle 8,433,100

Ogółowa suma dochodów 104,387,712

Wydatki.

Dług państwa: Prowizye za uprocentowany w m. k. i w w. w. dług państwa (z wyłączeniem długu na fundusz amortyzacyjny) 18,146,804

Prowizye za dług potoczny (z wyłączeniem długu na fundusz umarzający) 3,097,438

Splata pożyczki loteryjnej: kapitał zlr. 546,630 wygrana 481,552 1,028,182

Zakupienie wylosowanych obligacji dawniejszego długu państwa 13,455

Dotacya amortyzacyjnego funduszu długów państwa 1,045,734

Prowizye od znajdujących się w posiadaniu jego efektów państwa, mianowicie:

a) długu fundusowego 3,049,871

b) długu potocznego 794,000

Stypulowane ugodą zakupienie obligacji, wydanych bankowi za ściąganie papierowych pieniędzy w w. w. 1,346,054

W ogóle 28,521,538

Dwór 3,318,042

(między temi przeszło 700,000 zlr. zaległości z lat dawniejszych)

Rada ministeryalna 60,923

Ministeryum spraw zewnętrznych 864,610

Ministeryum spraw wewnętrznych: kierunek centralny zlr. 299,945, wydatki sejmowe 4701, administracya polityczna w krajach koronnych 4,867,131, bezpieczeństwo publiczne 1,313,447, wydatki na zandarmeryę 2,512,491, wydatki stanowe 30,000. Dla gmin dalmatyńskich 93,000, instytutu dobroczynności (między temi 170,000 zlr. na nadzwyczajne budowle) 1,011,240, zakłady szczepienia ospy 10,004, zakłady kryminalne (mię-

dzy temi 2950 zlr. na nadzwyczajne budowle) 530,908, komisye uwolnienia od ciężarów gruntowych 467,896, zapomogi dla mieszkańców Bacski i Temeskiego banatu z powodu wypadków wojennych w roku 1849, zlr. 30,739.

W ogóle 11,171,502

Ministeryum wojny: Kierunek centralny 211,581, wydatki na armię (włącznie z policzonemi po większej części w tym semestrze wydatkami na wykonane ku końcu paźd. 1850 uzbrojenia wojenne) 65,279,752, wydatek buchhalteryi wojennej 225,452, pensye wojskowe i prowizye z kamerale 384,399. W ogóle 66,101,194

Ministeryum finansów: Kierunek centralny zlr. 351,279, dyrekcye finansów krajowych i okręgowych 1,726,661, straż finansowa 2,829,105, kasy główne i krajowe 347,195, prokuratorye kamery i urzęda fiskalne 165,673, urzęda podatkowe 970,425, inne władze finansowe 334,650, Kataster 887,212 w w. w., zakupienie pieniędzy papierowych i fabrykacya 5410, wydatki na transport pieniędzy 13,157, strata na monecie i wexlach, tudzież kosza przebicia 79,350, indemnizacye akcyzowe 403,205, pensye i płace kwiescentów, indywiduów nie należących do żadnej gałęzi administracyi z wyłączeniem lomb. weneec. królestwa 160,526, pensye i płace kwiescentów w lomb. weneec. królestwie 126,306, equivalenty i recesowe odwozy 302,591, wydatki patronatu 15,624, renty uwolnienia od ciężarów gruntowych 821,811, zapłaty obcym rządóm (roczna indemnizacya za terytorium Bawaryi) 83,333, różne inne wydatki 189,120. W ogóle 9,812,633

Ministeryum sprawiedliwości: Kierunek centralny zlr. 257,512, zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych wraz z wydatkami na inkwizycyę 7,374,973. W ogóle 7,632,485

Ministeryum wyznań religijnych i nauki publicznej: Kierunek centralny zlr. 78,117, zakłady religijne 380,446, zakłady szkolne 265,643, zakłady studyów 627,618, akademie umiejętności 45,022, akademie pięknych sztuk 46,962, fundacye i dodatki na różne zakłady szkolne i wychowawcze 260,778. W ogóle 1,704,586

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych: Kierunek centralny zlr. 480,177, morska władza centralna, konsulaty i urzęda portowe 227,332, władze budownicze w krajach koronnych 586,808, budowanie i utrzymanie gmachów eraryalnych i potrzeby domowe 170,046, budowle kolei żelaznych 7,106,094, rozszerzenie i wydoskonalenie środków utrzymania kolei żelaznych 613,937, zakupienie prywatnych kolei żelaznych 2,548,688, budowanie telegrafów rządowych 175,237, budowanie gościńców (między którem na nadzwyczajne budowle bez Włoch 143,599 zlr.) 2,526,212, budownictwo wodne (między którem na nadzwyczajne budowle bez Włoch 46,198 zlr.) 1,376,523. Włącznie z Włochami można nadzwyczajny wydatek na budownictwo drogowe i wodne przyjąć w sumie 750,000 zlr. W ogóle 15,811,054

Ministeryum kultury krajowej i górnictwa 130,435

Władze kontroli: Kierunek centralny zlr. 57,173, buchhalterye centralne bez buchhalteryi wojennej 468,266, buchhalterye rządowe w krajach koronnych 735,426. W ogóle 1,260,865

Ogółowa suma wydatków 146,398,867

Z których na zwyczajne wydatki 94,377,484 zlr., a na nadzwyczajne wydatki *) 52,012,383 zlr. przypada.

Porównawszy zwyczajne dochody pierwszego półroczu 1851 w kwocie 95,046,009 zlr. z zwyczajnymi wydatkami tego semestru w kwocie 94,377,484 zlr., okazuje się przewyżka w kwocie 668,525 zlr.

Porównywając nadzwyczajne przychody w kwocie 9,341,703 zlr., z nadzwyczajnymi wydatkami w kwocie 52,012,383 zlr., okazuje się w nadzwyczajnej potrzebie niedobór w kwocie 42,670,680 zlr.

Przeto ogółowy niedobór wynosi 42,002,155 zlr.

*) Nadzwyczajne wydatki składają się z następujących części, jako to:

a) Amortyzacya długów: Splacone kapitały pożyczki loteryjnej zlr. 546,630, zakupienie wylosowanych obligacji dawniejszego długu państwa 13,455, zakupienie niewylosowanych obligacji dawniejszego długu państwa przez fundusz amortyzacyjny 107,405, zakupienie obligacji, wydanych bankowi za ściąganie papierowych pieniędzy w w. w. 1,346,054 2,013,544

b) Włożony kapitał w koleje żelazne, telegrafy, tudzież inne nadzwyczajne budowle: Budowle kolei żelaznych zlr. 7,106,094, rozszerzenie środków utrzymania kolei żelaznych 613,937, zakupienie prywatnych kolei żelaznych 2,548,688, budowanie telegrafów 175,237, nadzwyczajne budowle drogowe i wodne włącznie z Włochami 750,000, nadzwyczajne budowle przy instytutach dobroczynności 170,000, nadzwyczajne budowle przy zakładach kryminalnych 2950 11,366,906

c) Inne nadzwyczajne wydatki: Nadzwyczajny wydatek na wojsko nad przecięcie dawniejszych lat rocznie 55 milion reńskich (włącznie z przypadającymi w tém półroczu wydatkami na uzbrojenia wojenne) zlr. 38,601,194, zapomogi publiczne 30,739 38,631,933

Suma 52,012,383

*) Ponieważ pobór akcyzy tudzież zaprowadzenie monopolu tabaki i tytoniu w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Krocacy, Województwie serbskiem i w temskim Banacie aż w miesiącu marcu b. r. weszły w rzeczywistość, przeto wymienione koronne kraje wywierały wpływ tylko przez dwa miesiące na wykazany w tej gałęzi dochodów rezultat.

z których na umorzenie długów przypada 2,015.544 zlr., na ulokowanie kapitału przez koleje żelazne tudzież inne nadzwyczajne budowle 11,366.996 zlr., na uzbrojenia wojenne od października i listopada 1850. 16,000,000 zlr., a zatem na rzeczywiste wydatki tylko 12,621.705 zlr.

Osobne przychyły przez operacje kredytowe wynosiły w pierwszym półroczu 1851:

Przez wpłaty na pożyczkę z r. 1847 (zaległość)	699.370
Przez wpłaty na lomb. wenecką pożyczkę	12,646.100
Przez kapitalizowanie prowizyjnych kuponów i obligacji pożyczki loteryjnej	7,938.877
Przez wydanie 5proc. obligacji m. k. dla zaspokojenia indemnizacyjnych kapitałów Daz	78.310
Przez wpłacone kapitały indemnizacji gruntowej	2,671.014
Przez emisję 5proc. asygnatów hipotecznych	14,401.262
Przez wydanie 4proc. asygnatów kasy centralnej dla depozytowej kasy funduszu amortyzacyjnego	1,550.000
Przez wydanie 3proc. asygnatów centralnej kasy z roku 1842 osobom prywatnym	133.159
Przez odwozy depozytów sadowych	833.057
Przez wydanie papierowych pieniędzy rządowych, mianowicie: biletów skarbowych zlr. 24,701.235, asygnatów na krajowe dochody Węgier 7,478.827, banknotów niemieckich 1,660.628, banknotów węgier. 1,288.643	35,129.333
W ogóle	76,080.482

Z tego obrócono powiększej części na umorzenie długów, a mianowicie:

Na zakupienie przypadłych 5proc. asygnatów kasy centralnej z r. 1848 i 1849 360

Na spłatę indemnizacyjnych kapitałów Daz 80.491

Na forszusy indemnizacji urbaryalnych 3,406.911

Na umorzenie długu bankowi na zabezpieczonej mu z sardyńskiej indemnizacji wojennej części 9,310.000

Przez inne wpłaty 4,906.838

Na spłaceniu forszusów banku przez zakupienie eskomptowanych przez niego 3proc. asygnatów centr. kasy

Na spłaceniu forszusów banku z przyczyny interesu z 3proc. asygnatami z roku 1842 itd. 5,572.902

Na zakupienie lomb. wen. biletów skarbowych 7,958.808

Na zapłaty z interesów wexlowych 2,168.395

W ogóle 36,404.705

Na pokrycie niedoboru były potrzebne 42,002.155

W ogóle 78,406.860

Porównawszy tę sumę z osobnemi przychyłami w kwocie 76,080.482

okazuje się większy wydatek w kwocie 2,326,378

który z zasobów kasowych i ze zwrotu dawniejszych forszusów o-
pędzono.

Francya.

(Rozejm między Elyzeistami i Konserwatystami.)

Paryż, 17. paźdz. Uspokajający artykuł dziennika *Constitutionnel*, tudzież uchwała nieustającej komisji względem niezwoływania nateraz zgromadzenia narodowego, wskazują na to, że spierające się ze sobą strony, t. j. Elyzeiści i konserwatyści zawarli między sobą rozejm, co też stało się już powodem do uśmierzenia pierwszych wzburzeń. Upewniają, że *Billault*, którego powołano do Paryża, miał dłuższą rozmowę z prezydentem republiki, lecz że nie otrzymał wezwania do złożenia gabinetu, bowiem prezydent chce wprzód wypracować swoje poselstwo do narodowego zgromadzenia. Poselstwo ma być obszerne, zawierać pogląd wszystkich czynności rządowych z roku zeszłego, i obok ich zreasumowania przedstawić polityczny program pałacu Elysée.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 21. paźdz. Słychać, że *Billault* ma zostać ministrem spraw wewnętrznych, generał *Arnaud* wojny, *Bourjolly* spraw zewnętrznych, *Magne* finansów.

(W. Z.)

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Ferrara, 18. paźdz. Drugi batalion pułku Arcyksięcia Szcze-pana, odszedł wczoraj do Bononii.

Turyń, 19. paźdz. Mianowanie pana Farini ministrem nauk potwierdza się. W łonie parlamentu przygotowuje się przeciw niemu silna opozycja. Królowa wdowa przybyła dziś przez Genuę z Toskany do Moncalieri.

(L. k. a.)

Turyń, 20. paźdz. Farini został w istocie ministrem nauk, a Melagaris otrzymał posadę szefa sekcyjnego w jego ministerstwie. — Stan zdrowia hrabiego Cavour polepsza się już. — Wczoraj odbyło się poświęcenie chorągwi demokratycznego towarzystwa robotników. Przeszło 2000 robotników zgromadziło się przy wielkim natłoku ludu, lecz spokój nie został przezto zakłócony.

(L. k. a.)

Dania.

(Depesza telegraficzna.)

Kopenhaga, 19. paźdz. Nowe ministerium już się utworzyło. W miejsce p. Rudz wstępuje Blum, ministerium zaś wojny obejmuje Flensborg. Posada dymisjonowanego p. Moltke nie jest potąd jeszcze obsadzona.

(L. Oc. C.)

Królestwo Polskie.

Na odbytej niedawno uroczystości N. Panny Maryi w Czeszochowy było przeszło 80,000 ludzi, mianowicie z królestwa Polskiego, z Galicyi, Litwy, Poznańskiego, a nawet z pogranicznych prowincyi turecko-sławiańskich.

(L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 8. paźdz. Według doniesień handlowych sprzedawano od 16. do 30. września na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie w przecięciu korzec pszenicy po 18r.—16r. 45kr.—17r.—19r. 15kr.—20r.; żyta 12r. 15kr.—11r. 30kr.—13r. 45kr.—14r. 15kr.—16r.; jęczmienia 0—8r.—10r.—10r. 30kr.—12r.; owsa 5r.— hreczki tylko w Dobromilu 18r.; ziemniaków 0—6r.—10r.—4r. 47kr.—5r. Cetnar siana po 0—2r.—1r. 40kr.—1r. 30kr.—2r. 30kr. Sag drzewa twardego kosztował 10r. 30kr.—13r.—10r.—18r.—12r. 30kr., miękkiego 8r.—10r. 30kr.—6r. 15kr.—15r.—8r. Za funt mięsa wołowego płacono 10kr.—9kr.—0—9³/₈kr.—8³/₄kr. i za garniec okowity 4r. 48kr.—6r. 15kr.—0—3r. 10kr.—3r. 20kr. w. w. Kukurudzy, nasienia konicza i wlny nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 26. października.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	38	5	42
Dukat cesarski	5	45	5	49
Półimperyal zł. rosyjski	9	48	9	53
Rubel śr. rosyjski	1	54	1	55
Talar pruski	1	45	1	48
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	25	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	80	53	81	12

(Kurs wexlowy wiedeński z 24. października.)

Amsterdam 171³/₄ p. 2. m. Augsburg 123³/₄ l. uso. Frankfurt — l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 182¹/₂ l. 2. m. Liwurna 120¹/₂ p. 2. m. Londyn 12.17 l. 2. m. Medyolan 123. Marsylia 146 l. Paryż 146¹/₂ l. Lyon — Bukareszt — Konstantynopol — Agio duk. ces. 29⁵/₈.

(Kurs giełdy berlińskiej z 22. października.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 102⁵/₈ p. 4¹/₂ p. z r. 1850 103³/₄. Obligacje długu państwa 88¹/₂. Akeye bank. 96¹/₂. Pol. list. zastaw. — nowe 93³/₄; Pol. 500 l. 83¹/₂; 300 l. 145 l. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 9¹/₄. Austr. banknoty —.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 21. października.)

Metal. austr. 5% — 74¹/₄; 4¹/₂ p. 65³/₈. Akeye bank. 1157. Sardyńskie — Hiszpańskie 3% 34¹⁵/₁₆. Wiedeńskie 97¹/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. października.

PP. Maniawski Jan, z Przemyśla. — Wiszniewski Wiktor, z Mycowa. — Łodyńscy Piotr, Justyn i Ignacy, z Prusinowa. — Sozański Celestyn, z Białżowa.

Dnia 26. października.

PP. Borkowski Włod., c. k. szambelan, z Ostrowa. — Nikorowicz Ignacy, z Stanisławowa. — Komarnicki Ignacy, z Kropiwny. — Mierzyński Rafał, z Baryłowa. — Szlachtowski Stan., z Kropina.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. października.

Hr. Lanckoroński Stan., do Żółtkwi. — PP. Drdacki c. k. nadradzca finansowy, do Brodów. — Bartmański Józef do Tadania. — Grochowalski Antoni, do Tuczny. — Kunaszowski Mat., do Sambora. — Jarosławski Grzegorz, do Postomytów.

Dnia 26. października.

Hr. Siemiński Wilh., do Jarosławia. — PP. Rubczyński Alfred, do Stalina. — Wiszniewski Wiktor, do Strzelisk. — Starzyński Stan., do Derewni.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. i 26. października.

Pora	Barometr wmierzwied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	28 3 2	+ 7°	+ 9°	zachodni	pochm. mgła
2 god.pp.	28 2 9	+ 9°	+ 7°	połud.-wschodni	" deszcz
10 g. w.	28 2 2	+ 7°		zachodni	" "
6 god.zr.	28 4 3	- 0.5°	+ 4°	połud.-wschodni	pochm. mgła i szron
2 god.zr.	28 3 0	+ 3.5°	- 1°	połn.-wschodni	" ☉
10 g. w.	28 1 10	- 1°		zachodni	" "

T E A T R.

Dziś: Ostatni występ i benefis śpiewaka JP. Karola Wack: opera niem.: „Linda von Chamoneux.“

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 25. października 1851 roku następujące pięć numera:

63. 68. 43. 6. 77.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 8. i 22. listopada.